

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

Articulus V. An hoc impedimentum inducat quilibet incestus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](#)

sed etiam quatenus restringunt naturalem hominum libertatem in matrimonij, odiosa: ergo, nisi casus, de quo agitur, in lege, hoc impedimentum inducente, contineatur (cum talis dispositio stricte interpretationis sit) ad ejusmodi casum extendi non debet; sed canones, incestuosis imponentes impedimentum *perpetuum* impediens, non continent casum incestus cum propria consanguinea; ergo. Minor subsumpta constabat ex sequentibus; prima conseq. probatur: quia in casu, quo non habetur existentia, vel extensio legis, moraliter certitudine, possessio stat pro libertate contra legem, saltem pœnalem.

1150. Ad prob. ex c. de incestis. R. ibi aliud non dici, quam matrimonium inter incestuosos (ur. si frater germanam sororem accepit) non esse computandum *conjugij nomine*, quod verum est; sed per hoc non adimitur eis spes matrimonij cum alijs; immo potius melioris *ineundi conjugij libertas* conceditur; si prius deferant. Ad secundum ex c. si quis viduam, eadem responsio est; aliud enim non dicit, quam quod præcipiat, eos, qui polluerunt neptem, consobrinam, vel avunculi sui filiam, nunquam matrimonio copulari, quod intelligi potest, vel inter se, vel cum quovis alio; at hoc secundum non exprimitur; & primum est conformius alijs canonibus; nec extensionem ad duplex legis odium patitur. ergo venit intelligendum conformius, quod non possint inter se.

1151. Ad tertiam ex c. se duo: R. illud: si se accommodaverint, alia matrimonia contrahere non prohibeantur; non importare sensum, quod illis ob incestum non licet alia matrimonia prius contrahere; sed nisi prius matrimonium declaratione Episcopi solvatur, ut patet ex texu: ibi: si se Episcoporum iudicio separaverint. Nec obstat quod ibi dicatur: si juvenes sint, alia matrimonia, contahere non prohibeantur: ergo secundum erit, si juvenes non sint. Nam R. per hoc non definiri, ut, si juvenes non sint, matrimonium illis interdicatur; sed tantum dari causam, cur illis minimè prohibiri debeat, si juvenes sint; sic Bartol. in c. 2. h. t. n. 3. & alij.

1152. Dices tamen 1. in c. fin. 38. q. 8. ubi sermo est de incestuosis, manentibus in incestu, sic concluditur: & si alter eo-

rum morte preventus fuerit, alter, quem diu vivit, sine spē conjugij manet. R. ibi non adimi spēm conjugij propter incestum, sed paenitentiam solem, & publicam taliter incestuoso, superstiti, tota vitā impositam, ut colligitur ex gloss. ibid. V. Maneat; paenitentia autem solemnis, quam diu durat, matrimonio contrahendendo prestat impedimentum impediens, ut dicimus infra.

Dices. 2. quando ad matrimonium contrahendum dispensatur cum consanguineis, qui commiserunt inter se incestum, de stylo curiae additur clausula (*ut altero eorum defuncto, superstites non contrahabat aliud matrimonium*) at hoc non fieret, si incestus cum propriis consanguineis non prestat hoc impedimentum. Respondet Palacius in 4. d. 34. d. 2. col. 6. eos in dato casu, eā prohibitione non gravari ex eo: quod stylus curiae agnoscat hoc onus natum esse ex incestu, sed ex Pontificis praecepto, propter criminis enormitatem hoc statuentis.

ARTICULUS V.

An hoc impedimentum inducat quilibet incestus?

Questio procedit de incestu cum consanguinea uxoris, vel sponsae proprie; quo posito, R. 1. hoc impedimentum non incurri ex illo incestu *improprietati*, nisi commissio contra justitiam publicam. Cum enim sit impedimentum penale, extendi non debet ad alium incestum, quam proprietatem, nisi etiam improprietatis in lege exprimatur; at de nullo improprietati hoc habetur, nisi qui est contra justitiam publicam ex n. 1144. ergo.

R. 2. hoc impedimentum incurri ab incestuosis, licet neuter eorum sit conjugatus; constat 1. ex n. 1143. deinde ex n. 1144. ubi diximus hoc impedimentum incurri à sposo, & consanguinea sponsa de futuro, si haec ab illo carnaliter cognoscatur incestu etiam solum improprietati, nimis contra justitiam publicam honestatis, prout etiam sustinetur à P. Sanchez cit. n. 7.

R. 3. hoc impedimentum incurri, esto in incestu cum consanguinea uxoris, vel econtra contingat extra matrimonium, nimis

nimirum eo soluto per mortem alterius conjugis; constat ex n. 1140. Nam ad hoc impedimentum nihil refert, an incestus sit *cum vel sine* adulterio; ut recte narrat Sanchez cit. n. 12. contra Sotum, Cordubam, Henriquez, & alios ibid. cit. quod procedit, etiam si incestus sit occultus. Nam nullo jure probatur, illud alligari delicto solum publico, notorio, vel manifesto; sic Gutierrez quæst. Canon. l. 1. c. 23. n. 8.

1157. R. 4. à consanguinea uxoris, per hujus virtutem vi oppressa, non incurri hoc impedimentum; quia cum sit pena, requiritur ea culpam, à qua immunitus est violentia cognita, ut decidatur in e. *discretione* n. 6. b. t. ubi Barbos. n. 4. refolvit, ab eature nec incurti penam, quā infertur privatio juris exigendi debitum. Casus in cit. *discretione* propositus erat iste: quidam cum muliere quādam legitimè per verba de presenti contraxit, quam postmodum à se incognitam quidam consanguineo suo tradidit, in quantum potuit renientem. Ille verò, cum ipsa, licet invita, matrimonij solemnia celebravit: sed mulier quam citò fuit redditia libertati, ausfugit ab eo, & se priori viro restitui postulavit. Cum autem Praepositus Magdeburgensis ab Innocentio III. quereret, quid in hoc casu agendum? Respondit Pontifex: quid & virto tam turpi facinore gravis est pœnitentia injungenda, & mulier propter publicam honestatem est monenda sollicitè, ut nee primum repeat: cuius consanguineus eam licet invitam cognovit: nec redeat ad secundum, cui non potest propter reatum adulterii commisceari; sed in continentia maneat, donec prior fuerit viam universi carnis ingressus. Quod, si forsitan ad id induci nequivicerit, vir prior cogatur redire ad ipsam, & maritali eam affectione tractare: *cum adulterium ei non possit obiciere, qui eam adulterandam tradidit, preferim invitam.* Nam si secundum Evangelicam veritatem nunquam, nisi propter fornicationis causam, aut vir uxorem, aut uxor possit dimittere virum; non tamen semper propter causam eandem, vel uxor virum, vel vir dimittere potest uxorem, cum possit exceptione vel repli- catione legitimè impediti. Sed nec affinitas, que post contractum legitimè matri monium inter vitum & uxorem iniquè

contrahitur, ei debet officere, quæ hujusmodi iniquitatis particeps non existit; cùm suo iure non debat sine culpa privari:

quanquam à quadam prædecessore nostro dicatur in simili casu fuisse distinctum, utrum incestus, vel adulterium manifestum fuerit, an occultum: alijs afférentibus inter gradum proximum & remotum esse potius distinguendum. Reliqua, quæ deduci possunt ex allato textu, dicemus infra.

Quæres, an pœnæ juris civilis locum 1158, habent aduersus contrahentes ignoranter incestas nuptias? R. negativè, quia tales non possunt dici *scienter* contraxisse in gradu prohibito, cùm ignorantis nullus sit consensus. L. qui contra, & auth. C. de incest. nupt. quando autem lex punit *scienter* quid facientem, requiri dolum, & malam fidem; habetur L. sed eti. §. scire. ff. de heredit. petit; ita Juris consultus Christophorus Schambogen in Cent. quæst. juris. q. 7. Et ideo in e. *Inebriaverunt.* 15. q. 1. Loth non dicitur puniendus, in quantum meretur incestus, sed ebrietas.

ARTICULUS VI.

An in Supplicatione, vel dispensatione debet fieri iumentio incestus?

Supponendum. 1. questionem procedere, quando ad id, quod petitur, obtinendum allegatur *alia causa*, quām ipse incestus, vel periculum infamiae inde nascentis, si enim pro causa, dispensationem impetrandi, non allegaretur nisi incestus, & nascentis inde pericula, vel damnā, res est extra questionem; cùm sine causa non detur dispensatio ad supplicationem. Supponendum. 2. hodie non dari dispensationes cum, sed sine clausula (*dummodo copula non intercesserit*) ut docet Pyrrhus Corradus in *praxi dispensat.* Apofol. l. 8. c. 24-20. hinc delegati ad expediendā ejusmodi dispensationem sine tali clausula, non possunt liciti oratores, seu dispensandos examinare super habita, vel non habita copula; quia sic excederent fines mandati, & commissionis sibi factæ.

Supponendum. 3. totam difficultatem 1160, in eo stare, an quando consanguinei, vel affines, antequam supplicant pro dispensatione impedimenti ex consanguinitate, vel affinitate inter eos existen-

tis.